

B 331/presidiet

Käsittelijä Puheenjohtajisto

Puheenjohtajiston mietintö, joka koskee
**ministerineuvoston ehdotusta Pohjoismaiden ministerineuvoston
toimintasuunnitelmaksi 2021–2024**

Ehdotus

Puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,
että toimintasuunnitelma toimeenpannaan seuraavin tarkistuksin:
että toimintasuunnitelman puolivälin tarkastelun yhteydessä vuonna 2022
lisätään osatavoite *Liikennepolitiikan ministerineuvoston perustaminen*
että toimintasuunnitelman puolivälin tarkastelun yhteydessä vuonna 2022
lisätään osatavoite *Yhteiskuntaturvallisuus*

Taustaa

Toimintasuunnitelmaa laadittiin syksystä 2019 vuoden 2020 syksyyn. Prosessin aikana Pohjoismaiden neuvosto antoi neljässä vaiheessa ehdotuksia; kirjallisesti 16. joulukuuta ja 27. toukokuuta ja myöhemmin MR-SAMin puheenjohtajan kanssa pidetyissä kokouksissa 18. kesäkuuta ja 3. syyskuuta. Pohjoismaiden neuvoston ennen koronakriisiä joulukuussa tekemät ehdotukset koskivat seuraavia aiheita:

- liikennepolitiikan ministerineuvosto
- oikeusyhteistyö
- pohjoismaisen tieliikenteen ja satamien sähköistäminen sekä latausasemaratkaisut
- pohjoismaiset digitaaliset ratkaisut julkisille palveluille ja yksityissektorille/yrityksille
- raja-alueilastoyhteistyö
- yhteiskuntaturvallisuus
- demokratia ja disinformaatio
- tasa-arvo
- kulttuuri ja kestävä kehitys
- kielitaito

Koronakriisin puhkeamisen jälkeen Pohjoismaiden neuvosto kehitti aikaisempia ehdotuksia tai lisäsi niitä:

- rajaesteet
- kulttuurialan leikkaukset
- kaksivuotinen perspektiivi

Puheenjohtajiston näkemykset

Puheenjohtajisto toteaa monialaisen toimintasuunnitelman vastaavan tarkoitustaan konkretisoida vision strategiset painopistealueet. Puheenjohtajisto toteaa myös, että toimintasuunnitelman tavoitteet on muotoiltu yleisellä tasolla mutta että osatavoitteiden muotoilu on selkeämpi.

Puheenjohtajisto katsoo, että toimintasuunnitelman tavoitteet ja Pohjoismaiden neuvoston ehdotukset liittyvät toisiinsa enemmän tai vähemmän tiiviisti. Toimintasuunnitelman ja Pohjoismaiden neuvoston ehdotusten välillä on vahva yhteys ehdotuksissa *Pohjoismaiset digitaaliset ratkaisut julkisille palveluille ja yksityissektorille/yrityksille* sekä *Demokratia ja disinformaatio*. Yhteys on melko selkeä toimintasuunnitelman ja Pohjoismaiden neuvoston seuraavien ehdotusten välillä: *Pohjoismaisen tieliikenteen ja satamien sähköistäminen sekä latausasemaratkaisut, Kulttuuri ja kestävä kehitys* ja *Kielitaito*. Yhteys on löyhempi toimintasuunnitelman ja Pohjoismaiden neuvoston ehdotusten välillä koskien *Oikeusyhteistyötä* ja *Raja-alueilastoyhteistyötä*.

Puheenjohtajisto huomauttaa, että kahdessa kohdin Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston politiikka poikkeavat toisistaan Pohjoismaiden neuvoston toimintasuunnitelmiin tekemissä ehdotuksissa. Pohjoismaiden neuvosto on toimintasuunnitelman laatimisvaiheessa korostanut hyvinkin selvästi *Liikennepoliitiikan ministerineuvoston* ja *Yhteiskuntaturvallisuuden* merkitystä.

Puheenjohtajisto katsoo, että liikenne on vihreän siirtymän ja hiilineutraaliuden saavuttamisen kannalta keskeinen sektori. Liikennepoliitiikan ministerineuvosto on siksi erityisen ajankohtainen vision strategisia painopistealueita konkretisoitaessa.

Puheenjohtajisto toteaa, että toimintasuunnitelman koronakriisiin liittyvät toimet ovat reaktiivisia. Puheenjohtajisto kuitenkin katsoo, että pohjoismaisen yhteistyön yleisen uskottavuuden tähden Pohjoismaiden hallitusten ja Pohjoismaiden ministerineuvoston tulee toimia pohjoismaisen yhteistyön mandaatin puolesta proaktiivisesti. Yhteiskuntaturvallisuuden alalla täytyy olla selkeä pohjoismainen rakenne ja korkean tason johtajuus. Yhteiskuntaturvallisuuden ei pitäisi aiheena olla tabu pohjoismaisessa yhteistyössä, kuten ulkopoliittika aiemmin.

Puheenjohtajisto katsoo, että koronakriisin takia toimintasuunnitelmassa pitäisi olla kaksivuotinen perspektiivi, mitä tulee elvytykseen ja pohjoismaisten yhteiskuntien toipumiseen. Toimintasuunnitelman suunnitellun puolivälin tarkastelussa vuonna 2022 tulisi siksi olla joustavampi toimintasuunnitelman tarkistuksen suhteen. Tämä

koskee toimintasuunnitelmaan lisättäviä osatavoitteita Liikennepolitiikan ministerineuvosto ja Yhteiskuntaturvallisuus.

Pohjolassa 27. lokakuuta 2020

Annette Lind (S)
Aron Emilsson (SD)
Bertel Haarder (V)
Christian Juhl (EL)
Erkki Tuomioja (sd.)
Gunilla Carlsson (S)
Hans Wallmark (M)
Heidi Greni (Sp)

Linda Modig (C)
Martin Kolberg (A)
Michael Tetzschner (H)
Oddný G. Harðardóttir (Sf)
Silja Dögg Gunnarsdóttir (Frf)
Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)
Wille Rydman (kok.)